

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2015. április hó 8. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indított büntető ügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2011. évi november hó 29. napján kihirdetett 6.B.323/2011/14. számú ítéletét megváltoztatja az alábbiak szerint:

A vádlott cselekményét testi sértés bűntette kísérletének minősíti (Btk. 164. § (1), (3) bekezdés).

A vádlott börtönbüntetését 160 (egyszázhatvan) napi tétel pénzbüntetésre enyhíti. Egy napi tétel összegét 1.000,- (egyezer) Ft-ban állapítja meg. Az így kiszabott 160.000,- (egyszázhatvanezer) Ft pénzbüntetés meg nem fizetés esetén 160 (egyszázhatvan) napi fogházra kell átváltoztatni.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetést, valamint a Nyíregyházi Városi Bíróság 14.B.2207/2008/3. számú ítéletével kiszabott 1 (egy) év 4 (négy) hónap börtönbüntetés utólagos végrehajtásának elrendelését mellőzi.

A pénzbüntetés megfizetésére 20 (húsz) havi részletfizetést engedélyez oly módon, hogy az egy havi részlet összege 8.000,- (nyolcezer) Ft, melyet minden hónap 10. napjáig a Nyíregyházi Törvényszék Gazdasági Hivatalának kell megfizetni. Az első részlet 2015. május hó 10. napjáig esedékes.

Amennyiben a pénzbüntetést nem fizeti meg, illetve részletfizetés engedélyezése esetén 1 (egy) havi részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetés, vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 54.692,- (ötvennégyezer-hatszázkilencvenkettő) Ft a vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

Indokolás:

Az első fokon eljáró bíróság 2011. június hó 14. napján kihirdetett ítéletével a vádlottat testi sértés büntettének (Btk. 170. § (1), (6) bekezdés) kísérlete miatt 3 év börtön főbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte.

Elrendelte a Nyíregyházi Városi Bíróság 14.B.2207/2008/3. számú ítéletével kiszabott 1 év 4 hónapi börtönbüntetés végrehajtását. Rendelkezett a bűnjel sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére súlyosabb minősítés és a büntetés súlyosítása érdekében fellebbezett.

A vádlott a nyilatkozattételre fenntartott 3 napon belül jogorvoslással nem élt, védője enyhébb minősítés és a kiszabott büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

A fellebbviteli főügyészség átiratában az ügyészi fellebbezést helyes indokai alapján fenntartotta és kiegészítette annyiban, hogy az alanyi és a tárgyi oldal együttes vizsgálata alapján arra vonható következtetés, hogy a vádlottat ölési szándék vezette, ezért cselekményének minősítése helyesen a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző emberölés büntettének kísérlete, így a kiszabott büntetés enyhe és a főbüntetésnek a törvényi minimumban történő megállapítása indokolt.

A pertörténet körében az ítéletábra a következőket rögzíti:

A mindenirányú fellebbezések folytán az ítéletábra a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a Be. 361. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésre tűzte ki az ügyet. A nyilvános ülésen a vádlott védője előadta, hogy a vádlott kórházban van, daganatos megbetegedése miatt gyomorműtétet hajtottak rajta végre és becsatolta a zárójelentéseket.

Az ítéletábra a Be. 353. § (1) bekezdése alapján az ügyet tárgyalásra utalta és elrendelte a vádlott igazságügyi orvosszakértői vizsgálatát. A 2012. május 17. napján kelt V.900/2012. számú igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapította, hogy a vádlotton palliatív jellegű Billroth II. pont szerinti csonkolást végeztek. A műtét alkalmával a hashártyán és a hasnyálmirigy környékén áttéteket találtak. Az eltávolított gyomorcsomó korszövettani vizsgálata pecsétgyűrűsejtes, a gyomorfallal valamennyi rétegét beszűrő rákos daganatot bizonyított, illetve nyirokcsomói áttétet is. A fenti megbetegedés súlyos, gyógyíthatatlan, ami a vádlott életét közvetlenül veszélyezteti. Az elvégzett műtéti beavatkozás palliatív hatású, amely csak a klinikai tüneteket enyhítette. További adjuváns kezelés szükséges és indokolt, amit onkológiai osztályon lehet elvégezni fekvőbeteg gyógyintézeti körülmények között. Ezeknek a beavatkozásoknak súlyos, az amúgy is beteg szervezetet erősen terhelő igénybevevő mellékhatásai vannak.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Egészségügyi Főosztálya (Bf.I.100/2012. számú irat 6. számú utóirat) az ítéletábra megkeresésére közölte, hogy tekintettel a betegség előrehaladottságára a műtét során megállapított metasztázisokra, valamint a legyengült állapotra a kezelés eredeti ellátó helyen történő folytatása megfontolandó.

Az ítélet tábla 2012. június hó 29. napján kelt és 2013. május hó 21. napján jogerőre emelkedett Bf.I.100/2012/7. sorszámú végzésével a Be. 266. § (1) bekezdés a) pontja alapján figyelemmel a Be. 188. § (1) bekezdés b) pontjának I. fordulatára és a Be. 359. § (3) bekezdésében foglaltakra a büntetőeljárást felfüggesztette.

2014. február 12. napján a vádlott védője további orvosi dokumentumokat csatolt be, melyekre tekintettel az ítélet tábla 2014. március 3. napján Bf.I.72/2014/4. számú végzésével a vádlott ismételt orvosszakértői vizsgálatát rendelte el. A vádlott személyes vizsgálatának elvégzése akadályba ütközött, mivel a bíróság által ismert címeken nem tartózkodott, felkutatása eredményre nem vezetett.

A vádlottal szemben 2014. július hó 3. napján elfogatóparancs kibocsátására került sor.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség 2014. december 1. napján Bf.59/2012/10. számú átiratában a Be. 529. § (2) bekezdésére hivatkozással tárgyalás tartását indítványozta a vádlott távollétében.

Az ítélet tábla 2015. február 4. napjára tárgyalást tűzött. A vádlott védője 2015. február 2-án nyilatkozatot juttatott el az ítélet táblához, melyben közölte, hogy a vádlott vérátömlesztésen esett át és a tárgyaláson nem tud megjelenni, bár szándékában állt. A vádlott írásban ugyancsak arról tájékoztatta a bíróságot, hogy egészségügyi állapota miatt megjelenni nem tud, egyben újabb ambuláns lapokat és zárójelentést csatolt.

A másodfokú bíróság 2015. február 9. napján Bf.I.72/2014/25. számú végzésével a vádlott újabb igazságügyi orvosszakértői vizsgálatát rendelte el.

A 2015. február 23. napján kelt V.317/2015. számú igazságügyi orvosszakértői vélemény a következőket állapította meg:

A gyomorműtét régiójában térfoglalás igazolódott ascites képződéssel a hasüregben. A tumor recidiva miatt CX protokoll szerinti palliatív kemoterápiát indítottak. Az első ciklus befejeztével érdemi szövődményt nem tapasztaltak, azonban a második ciklus előtti vizsgálatok vérszegénységet bizonyítottak, ami miatt a kemoterápiás kezelést halasztani kellett. Vérátömlesztésben részesült és mellé neo-ferro-folgamma gyógyszerrel rendeltek.

A vádlott jelenleg is életét közvetlenül veszélyeztető betegségben szenved, kezelése csupán palliatív, ami azt jelenti, hogy nem gyógyítható, csak a tüneteket enyhítésére szolgáló kezelést kap. Állapotát az alapbetegségével és másodlagos kezelésével összefüggésben kialakult vérszegénység tovább rontja. Az elítélt többszöri idézés ellenére szakértői vizsgálaton nem jelent meg és vélhetően a bírósági tárgyalás sem képes részt venni. Palliatív kemoterápiás kezelésének folytatására szükség van, mely kezeléseket elvégzésére a Megyei Onkológiai Központok alkalmasak.

A fenti pertörténeti előzményeket követően a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a meghozatalát megelőző eljárással együtt teljes terjedelmével felülbírálatának

körébe vonta a Be. 363. § (1) bekezdése szerinti tárgyaláson, melyen a vádlott személyesen megjelent.

A tárgyaláson a fellebbviteli főügyészség jelenlévő képviselője az átiratában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta, a védő ugyancsak fenntartotta jogorvoslatának irányát.

A felülbírálat során az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárást és megalapozott tényállást állapított meg. E tényállás a másodfokú eljárásban felvett bizonyítással a vádlott egészségi állapotában bekövetkezett - a pertörténetben már jelzett - változásokkal egészítendő ki a Be. 352. § (1) bekezdés b) pontja alapján a következők szerint:

A vádlottat 2012. április 5. napján a gyomor rosszindulatú daganata miatt megoperálták, palliatív jellegű Billroth II. szerinti csonkolást végeztek. A hashártyán és a hasnyálmirigy környékén áttéteket találtak. Az eltávolított gyomorcsonk körszöveti vizsgálata pecsétgyűrűsejtes, a gyomorfal valamennyi rétegét beszűrő rákos daganatot bizonyított, illetőleg a nyirokcsomó áttétét is. A vádlott megbetegedése súlyos, gyógyíthatatlan, életét közvetlenül veszélyezteti. Az elvégzett műtéti beavatkozás csupán a klinikai tüneteket enyhítette. További adjuváns kezelés szükséges és indokolt, ami onkológiai osztályon végezhető el fekvőbeteg gyógyintézeti körülmények között. E beavatkozásnak súlyos az amúgy is beteg szervezetet erősen megterhelő mellékhatásai vannak. A későbbi vizsgálat során a gyomorműtét régióban térfoglalás igazolódott ascites képződéssel a hasüregben. A vádlott további palliatív kemoterápiás kezelése szükséges, mely kezelése elvégzésére a Megyei Onkológiai Központok alkalmasak. Állapotát az alapbetegségével és a másodlagos kezelésével összefüggésben kialakult vérszegénység állapota tovább rontja. Jelenleg nővére ... gondolja.

Az így kiegészített tényállás mindenben megalapozott, az ítéletábra a másodfokú eljárásban a Be. 352. § (2) bekezdése alapján irányadónak tekintette.

A vádlott már a nyomozati szakban beismerte a cselekmény elkövetését, azonban azzal védekezett, hogy a sértett volt az, aki őt megtámadta, lényegében jogos védelemre hivatkozott, mely védekezését a törvényszék nem fogadta el és ennek indokát is adta.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésével törvényesen vont okszerűen következtetést a vádlott bűnösségére. A törvényszék a vádlott cselekvőségét a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (6) bekezdés I. fordulata szerint minősülő és büntetendő életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérleteként minősítette. A nyomozó hatóság 2010. szeptember 16-án a vádlottat a Btk. 170. § (1), (2) bekezdésébe ütköző súlyos testi sértés büntettének kísérletével gyanúsította, az ügyész emberölés büntettének (Btk. 166. § (1) bekezdés) kísérlete miatt emelt vádat.

Az elsőfokú bíróság ítéletének 6. oldal 4. bekezdésétől adott számot arról miért nem látta megállapíthatónak a vádlott terhére az emberölés büntettének kísérlete megállapítását. A

törvényszéknek az ítélet tábla ezen érvelését osztotta azonban alaposnak találta a védőnek az enyhébb minősítés megállapítására irányuló fellebbezését.

Az emberölés, illetve ennek kísérlete esetén az elkövető tudata átfogja a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét és ezt kívánja, vagy ebbe belenyugszik. Testi sértés esetén az elkövető szándéka csupán testi sérülés okozására irányul (3/2013. BJE 1. pontja)

A 3/2013. Büntető Jogegységi Határozat 2. pontja rögzíti az emberölésre, illetőleg a testi sértésre irányuló szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra tárgyi (objektív) és az alanyi (szubjektív) tényezőkből lehet következtetni.

A tárgyi tényezők körében a cselekmény elkövetéséhez használt eszköz mindig gondos értékelést igényel. Az emberölésnek vannak ugyan ún. tipikus eszközei pl. a kés, ám azok egymagukban még nem alapozzák meg az ölési szándékra vonatkozó következtetést az eszközt ugyanis minden esetben össze kell vetni az elkövetés egyéb körülményeivel. Jelen esetben a vádlott cselekményét egy 9,5 cm pengehosszúságú összecsukható zsebkéssel követte el, melyet kinyitott a marka a pengére is ráfogott, a bicskának épphogy a hegye látszott ki. A bicska lekerített hegyű volt.

Az elkövetés körülményeiből és módjából általában megalapozott következtetés vonható az elkövető szándékára, így az elkövetésnél tanúsított erő kifejtés, annak mértéke, egyszeri véghezvitele, többszöri megismétlése jöhet számításba. A nem irányzott ismétlés nélkül leadott, kapkodva, hadonászva végrehatott vágás... önmagában rendszerint a testi sértés okozására irányuló szándékra utal.

Az irányadó tényállás alapján a vádlott a lekerített hegyű, marokra fogott bicskával egyetlen kaszáló mozdulatot tett, mely ütő - csapó mozdulattal a nyak elülső felszínén 1 rb. aktív sebészeti ellátást nem igénylő felületes metszet sérülést okozott.

A sérülés helye és jellege ugyancsak következtetési alap a szándék megállapításánál. Kétségtelen, hogy a fej, a nyak a testnek olyan része, amely életfontosságú szerveket, illetve érpályákat tartalmaz, azonban a vádlott egyetlen kis erőbehatású kaszáló mozdulatot végzett, mellyel felületi, konkrét sebészeti ellátást nem igénylő, 8 napon belül gyógyuló sérülést okozott.

Az elkövetéskor fennállott szándék megállapításánál jelentőséggel bírnak a verbális kijelentések is. A vádlott és a sértett között a konfliktusforrás a mobiltelefon vissza adása, illetve vissza nem adása volt. A vádlott valóban megöléssel, a maffiával fenyegette a sértettet, aki azonban - saját elmondása szerint - ezen kacagott, a fenyegetést nem vette komolyan. Abból a körülményből pedig, hogy a vádlott a cselekmény elkövetése után megijedt és beszaladt a lakásba és a sértettet segítségnyújtás nélkül hagyta egymagában nem lehet ölési szándékra következtetni.

Az alanyi tényezők körében szerepet játszanak az elkövető személyi tulajdonságai, a cselekményt kiváltó motívum, az elkövető és a sértett közötti viszony. A vádlott a

sértettnek javíttatás céljából adta át mobiltelefonját, melyet 2010. szeptember 16-án a **sörözőben** visszakért, melyre a sértett ígéretet tett, majd a későbbiek során mivel a sértett a visszaadással nyilvánvalóan késlekedett szóváltásba keveredtek a társasház függő folyosóján.

Az ítélet az alanyi és tárgyi körülmények egyenként és összhatásukban, kölcsönös összefüggésükben történő mérlegelése során arra az álláspontra jutott, hogy a vádlott szándéka nem a sértett életének kioltására, hanem testi sérülés okozására irányult és szándéka az életveszélyre sem terjedt ki. Ilyen szándék hiányában életveszélyt okozó testi sértés akkor állapítható meg, ha a beállott életveszélyes következmény tekintetében az elkövetőt gondatlanság terheli. Jelen esetben a vádlott cselekvősege életveszélyes állapotot nem idézett elő és mivel az életveszélyre is kiterjedő szándék nem volt megállapítható e cselekmény kísérletének megállapítására sem kerülhetett sor. A vádlott cselekménye testi sértés bűntettének kísérletét valósította meg (Btk. 164. § (1), (3) bekezdés).

A büntetés kiszabása körében az ítélet az alábbiakat rögzíti:

Nyomatékos enyhítő körülményként értékelendő a cselekmény enyhébb minősítése és annak kísérleti szakban maradása. A törvényszék az enyhítő körülmények között értékelte a vádlott egészségi állapotát, bár erre vonatkozóan a tényállásban megállapítás nem található. A másodfokú eljárásban felvett bizonyítás eredményeképpen és a másodfokú bíróság személyes meggyőződése által is megállapíthatóan a vádlott súlyos, áttétes, daganatos megbetegedésben szenved, amely életét közvetlenül veszélyezteti. A kemoterápiás kezelés csupán a tünetek enyhítésére szolgál, betegsége nem gyógyítható. Állapotát alapbetegségével és másodlagos kezelésével összefüggésben kialakult vérszegénység tovább rontja. Gyakorlatilag folyamatosan kezeléseken vesz részt, amelyet onkológiai központban folytatnak. További enyhítő körülményként vehető figyelembe a jelentős időmúlás is.

Az elsőfokú bíróság ítéletét a 2012. évi C. törvény hatályba lépése előtt hozta, így a másodfokú bíróságnak vizsgálni kellett a Btk. 2. §-a alapján, hogy az elkövetéskor, vagy az elbíráláskor hatályos jogszabályok alkalmazása a kedvezőbb. Tekintettel arra, hogy az ítélet az enyhítő körülményekre figyelemmel elegendőnek, de egyben szükségesnek ítélte a vádlottal szemben pénzbüntetés alkalmazását, e körben pedig tekintettel arra, hogy az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 51. § (3) bekezdése alapján az egy napi tétel összege legalább 2.500,- Ft, míg a jelenleg hatályos anyagi jogi szabályozás alapján az egy napi tétel összege 1.000,- Ft, így az elbíráláskor hatályos anyagi jogszabályok alkalmazása mellett döntött. Az ítélet az enyhítő körülményekre figyelemmel a napi tételek számát a cselekmény tárgyi súlyához, míg az egy napi tétel összegét a (4) bekezdés alapján a vádlott vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyai és életviteléhez képest a törvényi minimumban határozta meg.

A bíróság rendelkezett meg nem fizetés esetére a pénzbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról is. A fentiekből következően a közügyektől eltiltás mellékbüntetést

és a felfüggesztett szabadságvesztés utólagos végrehajtásának elrendeléséről szóló rendelkezés mellőzése volt indokolt.

A vádlott vagyontalan 30-40 ezer forint a havi jövedelme, egészségügyi állapota miatt alkalmi munkát sem tud végezni, a nővére ápolja. Ezért a másodfokú bíróság a Btk. 50. § (4) bekezdésének alkalmazásával 20 havi részletfizetést engedélyezett a pénzbüntetés megfizetésére, egyben rögzítette a meg nem fizetés esetére vonatkozó jogkövetkezményeket.

A bűnjel elkobzására vonatkozó rendelkezés a Btk. 72. § (1) bekezdés a) pontján alapul.

Észlelte az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkező részben elmulasztotta feltüntetni a börtön „fő” büntetés tartamának megjelölése után az évet, mint az az indoklásból megállapítható, továbbá a határozat meghozatalakor az 1978. évi IV. törvény 38. § (1) bekezdés a) pontjában a büntetések sorában rögzíti a szabadságvesztés büntetést.

Mindezek alapján az ítélőtábla a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság ítéletét a jelzett körben a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyéb helyes rendelkezését a Be. 371. § (1) bekezdésre utalással helybenhagyta.

Debrecen, 2015. április 8.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné Dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja, előadó, Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja.

Záradék: A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 6.B.323/2011/14. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással 2015. április hó 8. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2015. április 8.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül:

kiadó

